

Tarkvaraarendus ja programmeerimine

Martti Raavel

martti.raavel@tlu.ee

Tarkvaraarendus

- Eelmise loengu meeldetuletus
- Markdown
 - Markdown All-in-One pistikprogramm
- Github Issue
- .gitignore
- Harud, Tõmbetaotlus ja ühendamine
- Git ja Githubi parimad tavad

Millest rääkisime eelmisel korral?

Mis on Markdown?

Markdown on kerge märgendikeel, millel on lihtne tekstivormingu süntaks. Markdowni peamine eesmärk oli muuta inimestel teksti kirjutamine ja vormindamine lihtsaks viisil, mis on vabalt loetav ja mida saab konverteerida HTML-iks (või teisteks väljundvorminguteks).

Discord ja paljud teised platvormid kasutavad Markdowni teksti vormindamiseks.

Markdown All-in-One

Markdown `All-in-One` on Visual Studio Code pistikprogramm, mis võimaldab Markdowni failide redigeerimisel kasutada erinevaid tööriistu ja funktsioone.

Github **Issue**

- Githubi kontekstis on **Issue** omadus, mis võimaldab kasutajatel jälgida konkreetse hoidla ülesandeid, vigu ja funktsioonitaotlusi.
- **Issue** saab olla avatud või suletud.
- **Issue** -le saab määrata silte, vastutajaid, kommentaare ja muid atribuute.

Millest Issue koosneb?

- Pealkiri (*Title*)
- Kirjeldus (*Description*)
- Sildid (*Labels*)
- Vastutaja (*Assignee*)
- Kommentaarid (*Comments*)
- Olek (*Status* - avatud või suletud)

Kuidas **Issue**-t luua

- Lisa oma hoidlale **collaborator**
 - **Settings** -> **Manage access** -> **Invite a collaborator**
- Loo oma hoidlale **Issue**
- Määra **Issue**-le **Assignee**-ks **collaborator**
- **Assignee** lisab **Issue**-le kommentaari
- Sulge **Issue**

.gitignore

`.gitignore` fail on fail, mis sisaldab hoidla jaoks ignoreeritavaid faile ja kaustu.

Mida lisatakse `.gitignore` faili?

- Kõik failid ja kaustad, mida ei soovita hoidlasse lisada.
- Näiteks:
 - `.env` failid (saladusi sisaldavad failid)
 - `node_modules` kaustad (sõltuvused)
 - `dist` kaustad (tootmisfailid)
 - Muud saladusi sisaldavad failid ja kaustad (*config, secrets, keys, passwords*)
 - Arvuti ja redaktori poolt genereeritud failid (*Thumbs.db, Desktop.ini, *.swp, *.swm, *.swo, DS_Store*)

`.gitignore` harjutus

- Loo oma hoidlale `.gitignore` fail
- Lisa faili kirje `config.js`
- `commit` -i ja `push` -i oma muudatused
- lisa fail `draft.md` oma hoidlasse
- `commit` -i ja `push` -i oma muudatused
- Mis juhtus?

Harud

Haru (branch) on tarkvaraversioonide haldamise kontseptsioon, mis võimaldab arendajatel luua tarkvara koodipaasist isoleeritud koopiaid. Harude loomine võimaldab arendajatel töötada uute funktsioonide, paranduste või eksperimentide kallal, ilma et see mõjutaks peamist koodibaasi.

Harud - milleks?

- Uute funktsioonide arendamine
- Vigade parandamine
- Koodi eksperimenteerimine
- Koodi ülevaatamine
- Koodi testimine

Harude tüübid

- Peamine haru (*main branch*)
- Funktsiooniharud (*feature branches, development branches*)
- Väljalaskeharud (*release branches*)
- Parandusharud (*hotfix branches, bugfix branches*)
- ...

Harud (*branch*), Tõmbetaotlus (*Pull Request*) ja Ühendamine (*Merge*)

- Harude loomine
- Harusse vahetamine
- Töö harus
- Tõmbetaotluse loomine
- Tõmbetaotluse ülevaatamine ja ühendamine
- Haru kustutamine

Harude loomise protsessi harjutus

- Loo oma hoidlale uus haru
- Tee mõned muudatused uues harus
- `commit` -i ja `push` -i muudatused
- Loo tõmbetaotlus
- Ühenda tõmbetaotlus peamise haruga
- Kustuta haru

Git ja Githubi parimad tavad

- `commit` -i tihti
- Kirjuta mõistlikud `commit` -i sõnumid
- Kasuta `.gitignore` faili
- Ära lisa saladusi sisaldavaid faile hoidlasse! (Kui midagi oled `Github` -i lisanud, siis on seda sealt raske lõplikult eemaldada)
- Kasuta harusid
- Sünkroniseeri tihti
- Lisa alati hoidlasse `README.md` fail (dokumentatsiooni puhul ka alamkaustadesse)

Programmeerimine

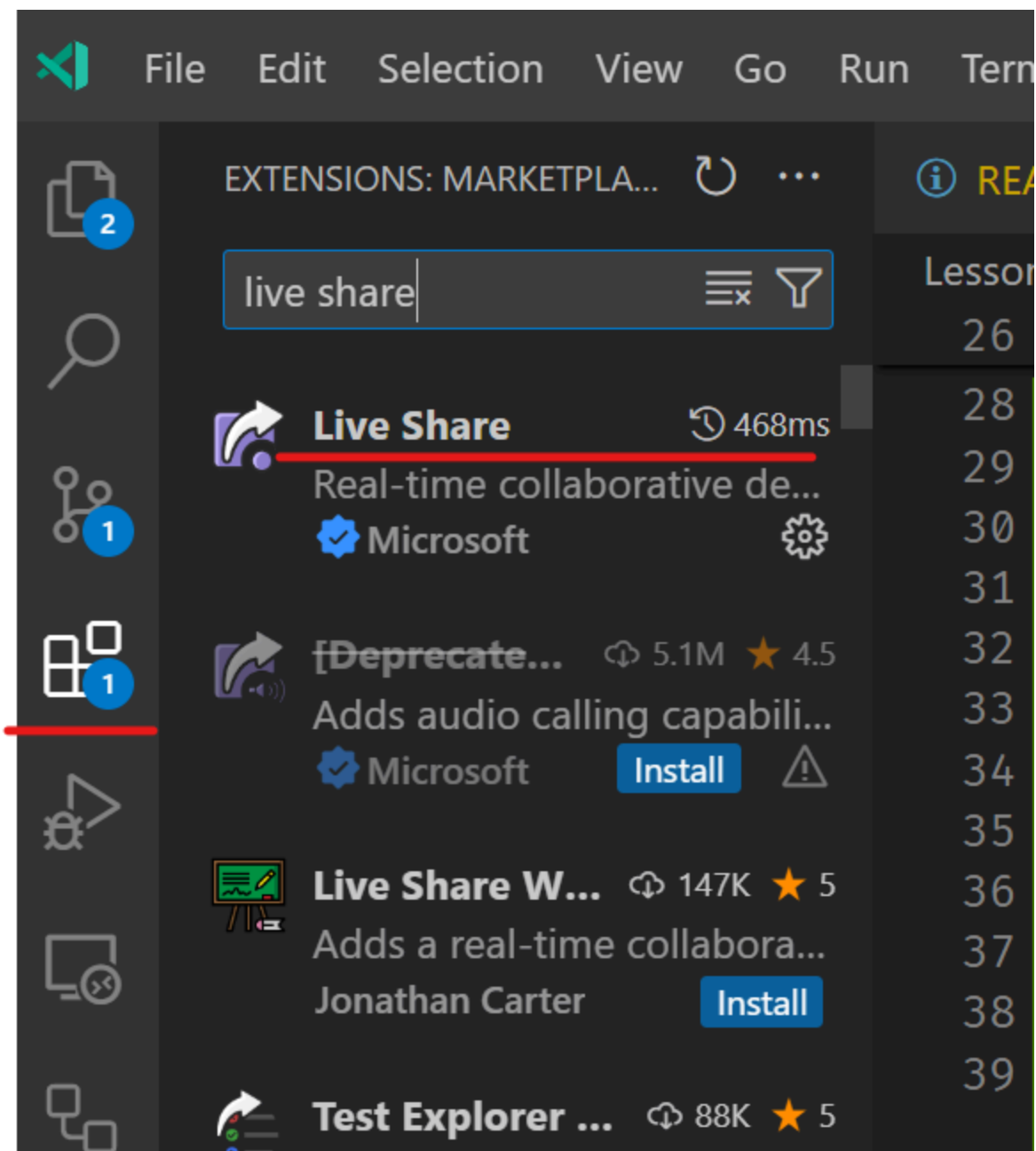
- Eelmise loengu meeldetuletus
- Operaatorid ja avaldised
- Tingimuslaused
- ...

Millest rääkisime eelmises loengus?

Live share pistikprogramm

- Live Share on Visual Studio Code pistikprogramm, mis võimaldab mitmel inimesel üheaegselt samas koodifailis töötada/seda vaadata.

Live Share paigaldamine

Operaatorid ja avaldised 1

- Operaator on sümbol, mida kasutatakse ühe või mitme väärtusega toimingu sooritamiseks
- Avaldis on väärtuste, muutujate, operaatorite ja funktsioonide kombinatsioon, mille abil arvutatakse uus väärtus

Operaatorid ja avaldised 2

```
let sum = 5 + 10;
```

- `5 + 10` on avaldis
- `sum` on muutuja nimi, kuhu salvestatakse avaldise tulemus
- `+` on operaator
- `5` ja `10` on operandid

Operaatorid ja avaldised 3

- Operaatorid:
 - Aritmeetilised operaatorid
 - Määramisoperaatorid
 - Stringi operaatorid
 - Võrdlusoperaatorid
 - Loogilised operaatorid

Aritmeetilised operaatorid

- `+` - liitmine
- `-` - lahutamine
- `*` - korrutamine
- `/` - jagamine
- `%` - jääk

Määramisoperaatorid

- `=` - määramine, omistamine
- `+=` - liitmine ja omistamine
- `-=` - lahutamine ja omistamine
- `*=` - korrutamine ja omistamine
- `/=` - jagamine ja omistamine
- `%=` - jäägi omistamine
- `++` - suurendamine
- `--` - vähendamine
- `**` - astendamine
- `**=` - astendamine ja omistamine

Stringi operaatorid

- `+` - liitmine

Võrdlusoperaatorid

Võrdlusoperaatoreid kasutatakse kahe väärtuse võrdlemiseks ja tõeväärtuse tagastamiseks - tulemuseks on `true` või `false`.

- `==` - võrdub
- `===` - võrdub ja on sama tüüpi
- `!=` - ei võrdu
- `!==` - ei võrdu ja ei ole sama tüüpi
- `>` - suurem kui
- `<` - väiksem kui
- `>=` - suurem või võrdne
- `<=` - väiksem või võrdne

Loogilised operaatorid

- `&&` - ja (AND)
- `||` - või (OR)
- `!` - mitte (NOT)

Tingimuslaused

Tingimuslause on kontrollmehanism, mida kasutatakse tingimuse alusel valikute tegemisel.

Tingimuslausetega seotud mõisted

- Tõeväärtus avaldis

Tõeväärtus avaldis

Tõeväärtus avaldis on avaldis, mis hindab avaldise väärtust tõeseks (`true`) või vääraks (`false`). Selleks kasutatakse võrdlusoperaatoreid.

Tõeväärtusavaldis võib olla ka muutuja, mille väärtus on `true` või `false` .

Avaldist kasutatakse tingimuslausetes otsustamiseks, kas koodiplokk täidetakse või mitte.

Tingimuslausete tüübid

- `if`
- `if-else`
- `if-else-if`
- `switch`

if

if lauset kasutatakse koodiploki täitmiseks, kui tingimus on tõene.

if lausel on järgmine süntaks:

```
if (tingimus) {  
    // kood, mida täidetakse, kui tingimus on tõene  
}
```

if näide

```
let weather = "päikeseline";  
  
if (weather === "päikeseline") {  
  console.log("Lähen rand!");  
}
```

if-else

`if-else` lauset kasutatakse koodiploki täitmiseks, kui tingimus on tõene, ja teise koodiploki täitmiseks, kui tingimus on väär.

`if-else` lausel on järgmine süntaks:

```
if (tingimus) {  
    // kood, mida täidetakse, kui tingimus on tõene  
} else {  
    // kood, mida täidetakse, kui tingimus on väär  
}
```

if-else näide

```
weather = "päikeseline";  
  
if (ilm === "päikeseline") {  
    console.log("Lähen rand!");  
} else {  
    console.log("Lähen kinno!");  
}
```

if-else-if

if-else-if lauset kasutatakse juhul, kui on vaja kontrollida mitut tingimust.

if-else-if lausel on järgmine süntaks:

```
if (tingimus1) {  
    // kood, mida täidetakse, kui tingimus1 on tõene  
} else if (tingimus2) {  
    // kood, mida täidetakse, kui tingimus2 on tõene  
} else {  
    // kood, mida täidetakse, kui ükski tingimus ei ole tõene  
}
```

if-else-if näide

```
let number = 5;

if (number > 0) {
  console.log("Number on positiivne");
} else if (number < 0) {
  console.log("Number on negatiivne");
} else {
  console.log("Number on null");
}
```


Tõepärasuse teisendamine

Javascriptis on iga väärtus tõepäraseks või vääraks teisendatav. Kui me kasutame `if` tingimuslauset, siis Javascript teisendab muutuja tõepäraseks või vääraks, et kontrollida, kas koodiplokk täidetakse või mitte.

Tõepärasuse teisendamine

Javascriptis teisendatakse üldiselt kõik väärtused tõeseks, välja arvatud järgmised väärtused:

Väärtus	Tüüp	Kirjeldus
null	Null	Väärtuse puudumine (tahtlik).
undefined	Undefined	Väärtuse puudumine (näiteks defineeritud, kuid omistamata väärtusega muutuja)
false	Boolean	Märksõna false.
NaN	Number	NaN — mitte number.
0	Number	Number null, kaasa arvatud 0.0, 0x0 jne.

Tõepärasuse teisendamine - näide

Ülejäänud väärtused teisendatakse tõeseks. Näiteks:

```
console.log(Boolean(0)); // false
console.log(Boolean(5)); // true
console.log(Boolean("Hello")); // true
console.log(Boolean("0")); // true
console.log(Boolean([])); // true
console.log(Boolean({})); // true
console.log(Boolean(-42)); // true
```

Tõepärasuse teisendamine - **if** näide

```
let firstName = "John";

if (firstName) {
  console.log("Eesnimi on defineeritud");
} else {
  console.log("Eesnimi on defineerimata");
}
```

Millest me täna rääkisime?

Tänane kodutöö

- Tee läbi materjalides olevad harjutused
- Kui soovid, siis vali mõni lisaülesanne
- Laadi tehtud harjutuste kood Githubi
- Loe läbi kolmanda loengu materjalid

